

De Kruisweg in Coronatijd

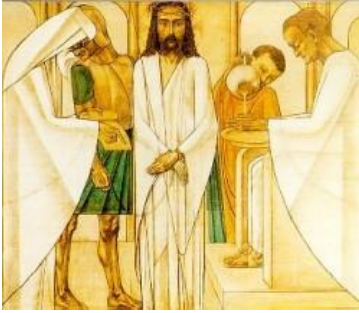

Er hangt een kruis in school en huis,
soms een baken, soms een teken.
Er wordt een kruis geplant waar profeten
van naam en onbekend, zijn neergehaald -
waar mensen onschuldig in oorlog en corona
het leven lieten - waar mensen stierven
met Zijn naam op de lippen.
Er wordt een kruis meegedragen
in de stoet van rechtelozen.
Vanmiddag gaan wij de kruisweg
van onze Heer Jezus Christus,
en daarmee de kruisweg van zovelen.
In de schaduw van de Corona-crisis.

1^e statie – JEZUS TER DOOD VEROORDEELD

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Daar staat Jezus, alleen, tegenover Pontius Pilatus. Hij wordt ter dood veroordeeld. Menig mens wil God spelen over de schepping, over de natuur en de medemens. Luid spreekt hij zijn oordeel uit en veroordeelt anderen. Wij, de grote massa, volgen massaal de schreeuw van een ander. Geen mening. In de grauwe massa lopen we achter de schreeuwers,

achter de grote monden aan.

Een virus stak haar hoofd op, ergens in China, door dieren. Een dier droeg het mee. Het is onze eigen schuld, omdat onze natuur respectloos wordt geplunderd, om ego's te bevredigen. Voor holle behoeftebevrediging.

En nu is het stil, angstig, mensen zijn alleen, besmet met dit virus, net zo alleen als Christus die daar staat. Ondertussen wast Pilatus zijn handen, hij wil geen bloed aan zijn handen. Hij buigt voor de wil van het overgrote deel, en ontloopt zo zijn eigen verantwoordelijkheid. Vooral je eigen hachje redden, lijkt zijn devies. Ook wij wassen bewust onze handen tot soms vijf, zes, zeven keer per dag. Wellicht uit angst, vanwege ons ego, of misschien ook wel vanuit uit liefde, om juist de ander niet te besmetten. Een kleine daad uit liefde.

God maak mij zacht en mild, dat ik geen oordeel vel over Chinezen waar het blijkbaar begon. Dat ik verstandig met uw schepping leer omgaan, dat ik kleine gaven van liefde mag stellen, naar onze medemens, die kwetsbaar zijn.

2^e statie – JEZUS NEEMT HET KRUIS OP ZIJN SCHOUDERS

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

We worden geconfronteerd met het kruis. Het kruis met de naam Corona. We ontkomen er niet aan, het virus houdt geen rekening met leeftijd of geslacht. Dag in, dag uit, lezen we en zien we de berichten. Een kruis dat we met zijn allen dragen. Een kruis met als tweede naam 'curve'. We moeten onder een curve blijven om de zorg niet over te belasten. Iedereen zit in datzelfde schuitje. We dragen een kruis van isolatie, blijf thuis! Dat leidt tot eenzaamheid, geen contact. Het maakt ons angstig en klein. Mijn God, kan ik rustig blijven, juist nu?

Jezus, geef mij de kracht om dit coronakruis te kunnen dragen, de kracht die ook U had om uw kruis te dragen. Maak mij sterk, Jezus, dat we dit samen kunnen dragen. Geef mij geloof, vooral veel liefde en vooral de hoop om dit te kunnen dragen.

3^e statie– JEZUS VALT ONDER HET KRUIS

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Het kruis van Jezus van Nazareth, en ook het kruis van de corona drukt ons zwaar. Hoezo afstand houden. In die eerste dagen van de intelligente Lock down zagen we de beelden van mensen die gingen wandelen langs de stranden, langs de boulevards. Langs de kust zag het zwart van de dagjesmensen. Even stiekem de grens over om goedkoop te

gaan tanken. Ondertussen wordt er gevochten op de ic, met man en macht, met beschikbare middelen.

Mensen uitgeput, in elkaar gezakt, gezwicht onder vermoeiende omstandigheden. Emotioneel, vanwege die gestorven mens. Gevallen onder de tijdsdruk en wellicht de beperkte mogelijkheden. Beelden vanuit Bergamo in Italië. 's Nachts rijden daar de colonnes van militaire voertuigen door de straten van deze stad. Vrachtwagens met als last: grafkisten met gestorven Corona patiënten. Door militairen weggebracht naar massa-crematies buiten de stad.

Ook wij dreigen te vallen, te vervallen, in oude gewoontes. Het zal wel meevallen dat virus. Laat mij daaraan denken als ik uit zwakheid dreig te vallen.

Help me, Jezus, om weer op te staan in uw liefde. Help mij anderen moed te geven in geduld en zachtmoedigheid. Door een kaartje, een tekening, door te klappen, door thuis te blijven. Door 1,5 meter afstand. Leer mij met hoop vertrouwdol verder te gaan.

4^e statie – JEZUS ONTMOET ZIJN BEDROEFDE MOEDER

*Wij aanbidden u Christus en loven U
Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost*

Zoals Jezus op zijn lijdensweg zijn moeder ontmoet, zien wij in deze dagen ook moeders staan. Vol zorgen. Thuiswerk, zorg om de partner en de kinderen. Vrouwen die moederlijke taken vervullen in de zorg. Voor mensen die in verzorgingstehuizen en ziekenhuizen liggen, waar hun kinderen en de partner nu op afstand

moeten blijven. Van buitenaf door het venster moeten communiceren. Gelukkig dat dit aan het veranderen is. Je leven delen zonder direct contact, dat houdt niemand vol. Toch moeten wij dit soort wegen ook de komende coronatijd doorstaan. En dat in afwachting van de hervatting van ons 'normale' leven.

Het zijn geen gemakkelijke tijden. Het valt een moeder zwaar als er iets aan de hand is met haar kind. En ook omgekeerd is dat het geval. Kinderen die hun ouders, hun vader en of moeder nauwelijks kunnen opzoeken. Geen contact omdat zij bij de risicogroep horen, geen kleinkinderen om te knuffelen. Het virus zorgt voor een sociale quarantaine. Gelukkig is er skype, telefoon of het ouderwetse kaartje. Maar het vervangt niet de warme liefde van een kus, een hand of een knuffel. De ontmoeting met Jezus en zijn moeder, is ook een ontmoeting zonder woorden. Een blik is genoeg om het lijden te delen.

Maria, ontferm u over alle moeders, over alle ouders en grootouders. In vele Mariakapellen branden nu kaarsjes. Kleine hoopvolle lichtjes van gebed en angst, zorg en liefde. Troost ons, wees voor ons dat licht, samen met uw Zoon op weg naar Pasen.

5^e statie – SIMON VAN CYRENE HELPT HET KRUIS DRAGEN

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Jezus is uitgeput, de Romeinen willen vooruit. Ze houden een man aan, die van zijn akker terugkomt en dwingen hem om Jezus te helpen bij het dragen van zijn kruis. Zijn naam is Simon van Cyrene.

In onze dagen hebben we ook mensen, mannen en vrouwen, die net zoals Simon, van aanpakken weten. Verzorgend personeel in de ziekenhuizen en verzorgingshuizen. Ze wassen en verzorgen zieken en stervenden. Omdat eigen partners, kinderen en kleinkinderen nauwelijks langs mogen komen, houden zij de handen vast van zieken en stervenden.

Er zijn de mensen van de handhaving, van politie die ons beschermen. Die mensen aanspreken op hun gedrag als ze geen afstand houden of de angstsituatie uitbuiten. Het zijn de militairen, waaronder legerartsen die meelopen in ic-afdelingen waar handen te kort komen. Het is de leverancier, de caissière en vakkenvuller in de supermarkt. De leerkracht thuis, die ook buiten de 'gewone schooltijd' een kind nog helpt in het digitale schoolportaal. Zijn ook wij bereid om te helpen? Kunnen we het met respect opbrengen, om afstand te bewaren? Om onze naaste niet onnodig in gevaar te brengen. Kunnen we een ander bellen en luisteren hoe hij of zij zich voelt?

Vader in de hemel, help mij dat ik de innerlijke rust kan bewaren als iets tegenvalt. Dat ik een ander kan helpen bij het dragen van een lichamenlijk of geestelijk kruis.

6^e statie – VERONICA DROOGT HET GEZICHT VAN JEZUS

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Veronica baant zich een weg door de menigte. Ze draagt een witte linnen doek, waarmee zij eerbiedig het gezicht van Jezus afdroogt. Zo krijgt Jezus weer een stukje waardigheid terug. Zweet, tranen, bloed en stof worden voorzichtig door haar weggeveegd. Jezus laat in die doek zijn gezicht achter.

Tijdens carnaval dragen we maskers. De tijd van de bonte kleuren en de maskers. Even geen stress en werk. Weggedoken achter een carnavals uitdossing en een masker, en genietend van een glas bier. We werden echter al gauw geconfronteerd met dit coronavirus. De maskers die nu gedragen worden dienen ter bescherming. We zijn gehuld in beschermende kleding, en daardoor onherkenbaar geworden. Niet langer speelt het uiterlijk een rol. Nu komt het aan op de grootheid van het dienen. Menig verpleegkundige waakt bij een stervende. De verpleegkundige vervult vaak de rol van dit familielid, ze schenkt een stukje menselijkheid. Streelt door het haar, pakt de hand vast. Door de beschermende kleding heen is er daardoor nog een stukje menselijkheid. Met man en macht wordt er gewerkt. En dan duikt er een foto op, tientallen moderne Veronica's in de vorm van medisch personeel van de spoedeisende hulp. Ze houden bordjes omhoog. De boodschap is duidelijk: 'Wij blijven hierbinnen voor jullie. Blijven jullie binnen voor ons?'

Jezus, maak ons tot een instrument opdat ook wij uw beeltenis en oproep tot dienstbaarheid met ons mee mogen mee dragen.

7^e statie – JEZUS VALT VOOR DE TWEEDE KEER

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Het lichaam van Christus bezwijkt voor een tweede keer onder de last van het kruis. Hij draagt die zware last. De zondigheid van onze ego's, van mensen die anderen kleineren.

Het beeld van de minister van gezondheid Bruno Bruins die onwel werd tijdens het Corona debat. Al weken oververmoeid door deze crisis. Het beeld van vermoeide artsen en verpleegkundigen, uitgeput. Door inzet van man en macht ontstaan er alternatieve plaatsen waar Corona patiënten naar toe kunnen. Mensen bezwijken onder de tijdsdruk. Om de curve tegen te gaan!

Mensen die alleen zijn, angstig en depressief. Die slachtoffer zijn van huiselijk geweld. Die geen kant op durven. Die naar licht zoeken. We vallen terug in oude patronen. We houden geen afstand.

Na een nacht van eenzaamheid en marteling in de cel gaat Jezus de weg van het kruis. Hij staat op en trekt verder. Hoe is het met mij? Blijf ik sterk in mijn liefde? Laat ik hulp toe? Durf ik op te staan?

Jezus, help mij. Dat wij de roep tot dienstbaarheid met ons mee mogen dragen.

8^e statie – JESUS TROOST DE WENENDE VROUWEN

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Als Jezus voorbijtrekt, staan er mensen langs de weg. Enkele vrouwen staan te huilen. Eerder aan het begin van de week klonk er nog 'Hosanna, zie de Koning der Joden', nu slechts geschreeuw van 'Kruisig Hem'. De vrouwen zijn verdrietig. Maar ze ontvangen troost van Jezus.

Op vrijdag 27 maart vorig jaar: een oude man, kwetsbaar en broos, liep over een groot leeg plein, het St Pietersplein te Rome langzaam de trappen omhoog, Paus Franciscus. Omgeven door leegte, met op de achtergrond de zwaaiende en loeiende sirenes van politie en ambulance. Hij zou op deze dag zijn zegen 'Urbi et Orbi' geven over ons allen. Hij sprak woorden van troost naar ons, naar treurende en eenzamen. Naar rationele en emotionele mensen, wereldwijd. Het regende, alsof God weende over deze stad en de wereld. En dan klinken die hoopvolle woorden van onze Paus 'We hebben een anker: door zijn kruis zijn ook wij gered. We hebben een roerganger: door zijn kruis zijn we vrijgekocht. We hebben hoop. Door zijn kruis zijn we genezen en omhelsd, zodat niets en niemand ons kan scheiden van zijn verlossende liefde.' Woorden van troost.

Jezus, toost diegenen die niet fatsoenlijk afscheid hebben kunnen nemen van een gestorvene. Troost diegenen die wenen omdat ze geen afscheidsdienst kon aanbieden, waar eenieder aan deel kon nemen. Troost diegenen die wenen vanwege angst of gemis aan liefde. Troost ons, Jezus.

9^e statie – JESUS VALT VOOR DE DERDE KEER

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Voor een derde keer valt Jezus onder de zware last van het kruis op de helling van de Calvarieberg. Daar ligt Hij, omringd door mensen die hem bespuugen en bespotten. Hij voelt zich hopeeloos alleen en verlaten. Tegen zijn hemelse Vader roept Hij: 'God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten'. Maar Hij voegt er direct aan toe: 'niet mijn wil

geschiede maar de uwe!'

In deze onzekere tijd vallen we en staan we weer op, komen de muren vanwege thuiswerken op ons af. Voelen we ons opgesloten op onze kleine kamers of appartementen. Zijn we ongeduldig en houden we geen rekening met de veiligheidsmaatregelen bij de winkels. Hebben we korte lontjes tegen onze kinderen en onze partners.

Jezus, laat me vreugdevol blijven en geduldig. Help mij overeind waar ik gevallen ben. Train mijn wil om niet zwak te zijn. Dat ik van uw overgave mag leren, vooral in het kleine ongeziene, waar niemand me toejuicht, waar niemand mij eer geeft. Maar waar uw oog over mij waakt in het verborgene.

10^e statie – JEZUS WORDT ONTMANTELD

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Op de Calvarieberg wordt Jezus uitgeleverd aan de grillen van de Romeinse soldaten. Ze nemen hem zijn kleren af. Het bovenkleed echter is zo kostbaar dat ze besluiten erom te gaan dobbelen. Niets blijft Jezus dan slechts het houten kruis. Kleren maken de mens. We staan er graag goed op. Keurig verzorgd, spic en span, netjes opgeruimd, proper of zo goed als nieuw. We maken graag indruk. We gebruiken haarverfjes, schmink, geurtjes en zelfs botox om eeuwig jong te zijn. De dood schuiven we vooruit. Het liefst “eeuwig jong”. Dit virus houdt er geen rekening mee, iedereen is kwetsbaar. Iedereen kan ziek worden. Dit virus interesseert zich niet om die buitenkant!

Zonder twijfel schrijven zij vandaag de beslissende gebeurtenissen van onze geschiedenis: artsen, verpleegsters en verplegers, supermarktmedewerkers, schoonmakers, ook in onze kerken, verzorgers, vervoerders, ordehandhavers, militairen, vrijwilligers, priesters, religieuzen en vele, zeer vele anderen die begrepen hebben dat niemand zichzelf alleen kan redden. Hun kleding doet er niet toe. Ze zijn verborgen onder de beschermende kleding van de anonimiteit. Ze zijn een van de vele engelen van barmhartigheid en menselijkheid.

Christus behoed mij voor mijn ego.

Niet mijn wil, maar uw wil geschiede.

11^e statie – JEZUS WORDT GEKRUISIGD

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Nu wordt de Heer gekruisigd, en samen met Hem twee rovers, een aan zijn rechter- en een aan zijn linkerzijde. Jezus spreekt woorden van hoop en troost 'Vader, vergeef het hun want ze weten niet wat ze doen'.

De 34-jarige arts Li uit Wuhan overleed in het ziekenhuis waar hij lag. De arts sloeg als eerste alarm over het virus. Hij moest zwijgen van de Chinese regering, nadat hij verschillende collega's gewaarschuwd had. Hij liep niet weg van zijn verantwoordelijkheid en ging door met zorg verlenen.

In Bergamo stierven zeven priesters aan de gevolgen van Covid-19, Een van hen overleed kort nadat hij vrijwillig het beademingsapparaat aan een medepatiënt, een huisvader met kleine kinderen, had afgestaan. De tijd daarna is er in Bergamo elke dertig minuten een overledene begraven. Overledenen krijgen de laatste eer van priester Filippo Tomaselli. 'We doen er alles aan om ervoor te zorgen dat niemand sterft zonder een kruisteken of zonder de warmte van een gebed, zegt hij. Daar aan het kruis openbaart zich de liefde van het geven. Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden. In alle anonimiteit sterven mensen uit menselijkheid samen met anderen. Ze hebben zichzelf weggecijferd om die kwetsbare medemens te helpen.

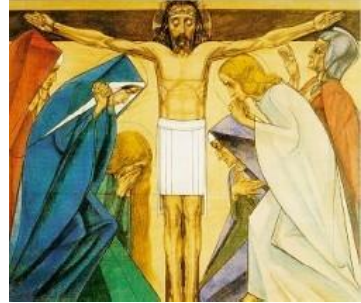
Jezus, maak mij tot een instrument van die liefde.

12^e statie – JEZUS STERFT AAN HET KRUIS

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Daaronder het kruis wordt Johannes, een van de leerlingen, gegeven aan Maria, de moeder van Jezus, en Maria aan Johannes. 'Zie daar uw zoon, zie daar uw moeder'.

Als de duisternis de aarde omhult, spreekt Jezus de woorden 'het is volbracht'. Hij roept met luide stem 'Vader, in uw handen beveel ik Mijn geest'. Dan blaast Hij zijn laatste adem uit en sterft aan het kruis.

Overal over de gehele wereld sterven mensen. Aan kanker, vanwege hartproblemen, of zij worden zij gedood door oorlogs- of natuurgeweld. Soms sterven zij al in de schoot van hun toekomstige moeder. Mensen beëindigen zelf hun leven uit angst of onzekerheid. Ze kunnen de druk niet meer aan vanwege een onzekere toekomst. En op dit moment sterven mensen vanwege corona, soms slechts met een of twee mensen aan hun bed. Net zoals bij Jezus stonden onder het kruis slechts Maria en Johannes. Het besmettingsgevaar is te groot. En hoe velen sterven er niet, met niemand om zich heen. Velen die anoniem sterven in de sloppenwijken van India, China of in Afrika. In de bedden in Europa of Amerika.

Heer, geef hen de eeuwige rust. En het eeuwige licht verlichte hen. Bidden we een moment in stilte voor hen die in deze coronatijd gestorven zijn.

13^e statie – JEZUS WORDT VAN HET KRUIS GENOMEN

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Na toestemming te hebben gekregen van Pilatus wordt het gestorven lichaam van Jezus van het kruis gehaald en neergelegd in de schoot van Maria. Het beeld van de Pieta. Het woord piet, betekent medelijden, barmhartigheid of erbarmen. Het is een beeld van overgave. Het is stil, slechts gewezen weerklinkt.

Ook in onze dagen wordt er gehuild en gerouwd. In besloten kring is afscheid genomen, lezen we in de vele rouwadvertenties. Hoe graag hadden we een volle kerk willen hebben. Om mensen de mogelijkheid te geven om mee te rouwen en afscheid te nemen. Het beeld van Jezus, 2000 jaar oud, geeft ons troost. Ook toen was er slechts een handje vol mensen aanwezig om Maria te troosten.

14^e statie – JEZUS WORDT IN HET GRAF GELEGD

Wij aanbidden u Christus en loven U

Omdat u door uw heilige kruis de wereld hebt verlost

Heel dicht bij de Calvarieberg, in een tuin, had Jozef van Arimathea voor zichzelf al een graf uitgezocht. Omdat het vooravond is van Pesach, het Joodse Paasfeest, wordt Jezus in dit graf neergelegd. Daarna wordt er een grote zware steen voor de ingang van het graf gerold. Zonder iets is Christus, het

Licht, in deze wereld gekomen, zonder iets is Hij van ons heengegaan, zelfs zijn graf behoort hem niet toe. Het is stil geworden, op die dag, die wij christenen Goede Vrijdag zijn gaan noemen.

In deze dagen is het stil, uitgestorven straten en pleinen over de gehele wereld. Waar het normaal krioelt van de toeristen en bootjes zoals op het San Marcoplein en in de vele kanaaltjes van Venetië is het nu uitgestorven. Geen cameraflitsen onder de Eiffeltoren, geen ijsjes op de Dam, slechts gekletter van water uit de fontein op Piazza Navona te Rome.

In kleine groepjes nemen wij afscheid van dierbaren. Velen worden in anonimiteit gecremeerd zoals in India of China. Mensen zijn angstig voor de dood. Ze blijven weg. Veilig achter ramen of de laptop. Totale verslagenheid.

Jezus, Uw lichaam is in doeken gewikkeld. Na drie dagen zult U opnieuw de wereld de kracht van Uw verrijzenis laten zien.

Het is April 2021

De straten zijn leeg, de meeste winkels zijn gesloten, veel auto's staan stil langs de kant van de weg, de mensen komen bijna niet meer buiten en dat over de hele wereld, landen gingen op slot, de mensen konden niet geloven dat dit gebeurde, het was zo surrealistisch...

Iedereen wist wat er aan de hand was. Maar de lente wist het nog niet. Maar de bloemen gaan weer bloeien, en de zon gaat schijnen op de eerste mooie lentedag. En de zwaluwen komen terug, De lucht wordt weer roze en blauw. Het werd 's avonds donker en 's ochtends kwam het licht vroeg door de ramen:

Het licht van Pasen.

Epiloog

Als een mens sterft wordt de aarde zwaarder,
een wonde dieper, een grafkuil zwarter.

Als een mens sterft zou de aarde
stil moeten staan en huiveren
onder druk van het verdriet
en de diepte van de droefheid.

Als een mens sterft wordt de aarde zwaarder,
rijper, menselijker, een wonde groter,
een grafkuil dieper.

Om tranen hoeft niemand zich te schamen,
in droefheid kan de liefde zichtbaar worden.

Het uur van Jezus van Nazareth -
zijn stervensuur -

iedereen heeft zo zijn éigen uur,
met water in de ogen,
huilen naar de overkant,
maar niet alleen, nooit alleen,
huilen samen, jij en ik.

Gaan wij heen in de Vrede van God.

Wij blijven leven van de hoop:
mens, je bent een onvervangbaar wezen.
Je kunt het winnen van de dood!

*Wij aanbidden U, o Christus, en loven U,
omdat gij door u Heilig Kruis de wereld hebt verlost.*

De veertien kruiswegstaties zijn van Jan Toorop (1858-1928)
en zijn te bewonderen in de H. Bernulphus in Oosterbeek.

Geloofsgemeenschap H. Augustinus – Amsterdam-Buitenveldert